

Bakonyvidéke Takarékszövetkezet
A nyilvánosságra hozatali követelmények teljesítéséről

2009.év

A Bakonyvidéke Takarékszövetkezet a Hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (IX.04.) Kormányrendeletben (Nykr.) előírt szabályoknak megfelelően, a következőkben részletezett lényeges információkat hozza nyilvánosságra.

A Takarékszövetkezet a Nykr. által előírt lényeges információkat nyilvánosságra hozza, kivéve a védett vagy bizalmas információkat.

Kockázatkezelési elvek, módszerek

Kockázati típusok

- Hitelezési kockázat – ügyfélkockázat
- Hitelezési kockázat – partnerkockázat
- Hitelezési kockázat – elszámolási kockázat
- Hitelezési kockázat – koncentrációs kockázat
- Devizaárfolyam kockázat
- Nem-kereskedési könyvi kamatkockázat
- Működési kockázat
- Likviditási kockázat
- Stratégia kockázat
- Reziduális kockázat
- Reputációs kockázat
- Országkockázat

Kockázatkezelési elvek, módszerek

A kockázatkezelési politika az egyes releváns kockázatokra vonatkozóan külön-külön is tartalmaz alapelveket:

1. A Takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a Takarékszövetkezet biztonságos működését és a Felügyelet ne korlátozhassa tevékenységét. A Takarékszövetkezet által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett (*Biztonságos működés elve*).
2. A Takarékszövetkezet úgy alakítja ki kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat és az összeférhetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatok hordozó üzleti tevékenységgel vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggnek. (*Összeférhetlenség elve*)
3. A Takarékszövetkezet a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az intézményvédelmi rendszer központi szervei által rendelkezésére bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében (*Együttműködés elve*)

4. A Takarékszövetkezet az integráció által kidolgozott sztenderd szabályozásnál szigorúbb belső előírásokat alkalmazhat, de ezeket – a Felügyelet és más külső személyek számára – transzparens módon kell beilleszteni a jelen szabályzatába. Ha a Takarékszövetkezet az integráció által kidolgozott sztenderd szabályozásnál megengedőbb belső előírásokat kíván alkalmazni, azt megfelelően alá kell tudni támasztania, és a Felügyelet, az OTIVA és más külső személyek számára meg kell tudni indokolnia, és transzparens, kiemelt, jól észrevehető módon kell beilleszteni a jelen szabályzatába.
5. A Takarékszövetkezet kockázatokat a belső szabályokban meghatározott keretek között és mértékig vállal.
6. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli, és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokat limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít. *(Lényeges kockázatok kezelésének elve)*
7. A kockázatok behatárolása érdekében a Takarékszövetkezet által meghatározott limitek betartása minden érintett számára kötelező.
8. A kockázatkezelési módszereknek és kontrolloknak, és a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével, bonyolultságával. *(Költség-haszon elve)*
9. A Takarékszövetkezet a kockázatvállalással kapcsolatos döntési hatásköreit és kockázati limiteit úgy alakítja ki, hogy az megfeleljen legalább a hasonló méretű és hasonló üzleti tevékenységet végző takarékszövetkezeteknek és az OTIVA erre vonatkozó ajánlásának. *(Hasonlóakhoz történő viszonyítás elve vagy hasonlóakkal történő összemérés elve)*
10. A Takarékszövetkezet a kockázatvállalását olyan üzleti tevékenységekre összpontosítja, amelyeknél kellő szaktudással és technikai feltételekkel rendelkezik a kockázat megítélésére, mérésére és nyomon követésére.
11. A Takarékszövetkezet az új termékek, szolgáltatások bevezetése előtt minden lényeges kockázati típus vonatkozásában felméri a termék kockázatait, meghatározza a kockázatkezelés módszereit, ideértve a monitoring tevékenységet.
12. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázat esetében gondoskodik az alábbi fő funkciók ellátásáról:
 - a. Kockázati kitétségek és a kitétségeket mérséklő tételek azonosítása, számbavétele, nyilvántartása
 - b. Kockázatok mérési módszereinek meghatározása, kockázatok számszerűsítése
 - c. Kockázatok kezelése, ideértve a kockázatvállalásra vonatkozó döntéseket, a kockázatvállalás mértékének a korlátozását, a kockázatok csökkentését
 - d. Kockázatok alakulásának figyelése
 - e. Kockázatokra vonatkozó belső és külső jelentések
13. A Takarékszövetkezet nem folytat számára jogszabály által tiltott tevékenységet, nem vállal kockázatot jogszabályok által tiltott vagy jogszabályba ütköző tevékenységekkel, illetve olyan személyekkel kapcsolatban, akiknek rosszhiszemű magatartása a Takarékszövetkezet vagy más az integrációban résztvevő tag számára veszteséget okozott. *(Tiltott tevékenységek elve)*
14. A Takarékszövetkezet nem vállal olyan kockázatot, amelynek révén várható, hogy a tőkemegfelelési mutató a kockázati étvágnál meghatározott minimális szint alá csökken.

A szabályozási tőkekövetelmény méréséhez alkalmazott, a szabályozás szerint választott módszerek:

- Hitelezési kockázat – sztenderd módszer
- Hitelkockázat mérséklés – pénzügyi biztosítékoknál: egyszerű módszer; garanciák, készfizető kezesség esetében sztenderd módszer
- Partnerkockázati kitétségek - eredeti kockázat módszere
- Devizaárfolyam kockázat – sztenderd módszer
- Működési kockázat – alapmutató módszer

Kockázatkezelési stratégiák és folyamatok

A Bakonyvidéke Takarékszövetkezet belső tőkeértékelési folyamata az alábbi elemekből áll:

1. Kockázati stratégia meghatározása
2. Lényeges kockázatok meghatározása, a kockázatok mérése, kezelése, figyelése, a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása és az ezekkel kapcsolatos jelentések
3. Tőketervezés – a minimális szabályozási tőkekövetelmény meghatározása, a lényeges kockázatok belső tőkeszükségletének összegzése és összehasonlítása a minimális tőkekövetelménnyel, a tőkepuffer mértékének a meghatározása és összehasonlítása a Bakonyvidéke Takarékszövetkezet rendelkezésére álló tőkével.

A kockázati stratégia tartalmazza a hitelintézet kockázatokhoz és kockázatkezeléshez való viszonyát, és az alábbi témakörökre terjedhet ki.

- kockázatvállalási politika
- kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság
- kockázati szerkezet
- kockázatkezelés szervezete

A kockázati étvágyat a Takarékszövetkezet Igazgatósága állapítja meg, figyelembe véve a Takarékszövetkezet célkitűzéseit.

A Takarékszövetkezet szervezeti működési rendje, a kontrolling és a hatályos jogszabályokon alapuló belső szabályzatok biztosítják a Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerének hatékony működését.

Kockázatkezelési szervezet bemutatása

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerét úgy alakítja ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását.

A Takarékszövetkezetnél a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért és a tőketervezésért az Ügyvezetés a felelős.

A Takarékszövetkezetnél a kockázatok kezelésére 2009. április 1-től kialakította a kockázat kezelői munkakört, melyet 1 dolgozó lát el.

A Takarékszövetkezet együttműködik az OTIVÁ-val az alábbi területeken:

- Módszerek fejlesztése, módszertani kérdések
- Elemzések, dokumentumok tartalmi elemeinek kialakítása
- Belső, valamint az OTIVÁ-nak szóló jelentések tartalmi és formai követelményeinek kialakítása
- Adatgyűjtés, adatszolgáltatás, adatminőség ellenőrzés
- Belső szabályzatokkal kapcsolatos sztenderdek kialakítása

Kockázatok mérésének és jelentésének alkalmazási köre

A Takarékszövetkezet lényegesnek minősít minden olyan kockázati típust, amelyre az alábbi feltételek valamelyike teljesül:

- a.) a szabályozás szerint a Takarékszövetkezetnek a kockázat fedezetére a minimális tőkekövetelmény számításánál szavatoló tőkével kell rendelkeznie;
- b.) amelyből származó potenciális veszteség mértéke – Takarékszövetkezet vezetőségének szubjektív értékelése szerint - egy év alatt meghaladhatja a szavatoló tőke 10%-át,
- c.) a PSZÁF a kisintézmények szempontjából általában lényegesnek tartja:

A Takarékszövetkezet a lényegesnek minősített kockázatait az alábbiak szerint csoportosítja:

- az 1. pillér alatti kockázatok, amelyekre a szabályozás meghatározza a minimális tőkekövetelmény számításának lehetséges módjait;
- az 1. pillér alatt nem kezelt kockázatok, amelyek számszerűsíthetők, illetve mutatószámokkal mérhetők, ezért limitekkel kezelhetők. Ide tartoznak a koncentrációs kockázatok, a nem-kereskedési könyvi kamatkockázatok, és a likviditási kockázat;
- az 1. pillér alatt nem kezelt kockázatok, amelyek nem-számszerűsíthetők, csak minőségi ismervekkel becsülhetők, ezért limitekkel nem, hanem csak egyéb kontrollokkal ellenőrizhetők
- a Felügyelet által kiadott, jelenleg a SREP Kézikönyv 1. számú mellékletében felsorolt, különösen kockázatosnak tekintett portfóliók és termékek kockázatai. Ezek a hitelezési kockázat kezelésén belül követendő nyomon.

A hitelezési kockázat a Takarékszövetkezet szabályozói tőkekövetelménye és belső tőkeszükséglete szempontjából kiemelkedő jelentőségű.

A hitelezési kockázat kezelés belső szabályzatok és utasítások alapján történik.

A hitelezési kockázat kezelését célzó belső rendszerek (adósminősítés, fedezetértékelés, kockázatvállalási szabályzat, követelésminősítés, stb.) kockázatalapúak, de a Takarékszövetkezet méretei, üzleti volumenei nem teszik lehetővé statisztikailag megbízható, kockázatmérési modellek kifejlesztését.

A Takarékszövetkezet hitelezési kockázatának a szabályozás szerinti tőkekövetelmény számítása és a belső tőkeszükséglet meghatározása a szabályozásban meghatározott sztenderd módszeren alapul.

A Takarékszövetkezet a devizapozícióit a Kkr. 8. §-ában foglaltak szerint értékeli és a devizaárfolyam kockázatát a Kkr. 39.-41.§. bekezdésében foglaltak szerint méri, azzal, hogy a 40.§. (2) bekezdésében meghatározott nettó jelenérték számítást a devizapozíciókra nem alkalmazza.

A Takarékszövetkezet a működési kockázat tőkekövetelményét és a működési kockázat belső tőkeszükségletét is az alapvető mutató módszerrel méri.

A koncentrációs kockázatok minden takarékszövetkezetnél a lényegesnek minősülő kockázatok közé tartoznak.

A koncentrációs kockázatok belső tőkeszükségletének meghatározásánál az alábbi elvek érvényesülnek.

- a limitek meghatározása stressz feltételezésen alapul, azaz, hogy a kitétségek 10%-a meg nem térülése esetén a szavatoló tőkevesztés ne legyen nagyobb 25%-nál;
- a kockázatok fedezetét a számszerűsített belső tőkeszükségleten felül meghatározott tőkepuffer jelenti;
- limiten felül a túllépést szavatoló tőkével kell fedezni.

A nem-kereskedési könyvi kamatkockázat tőkefedezetét a számszerűsített belső tőkeszükséglet felett meghatározott tőkepuffer jelenti. A limiten felül a nem-kereskedési könyvi kamatkockázatot szavatoló tőkével kell fedezni.

A likviditási kockázat méréséről, kezeléséről és tőkeszükségletének meghatározásáról szóló szabályzatban meghatározott tőkefedezet kivételével a likviditási kockázat belső tőkeszükségletét a tőkepuffer jelenti.

A Takarékszövetkezetnek nincs külfölddel szembeni kitétsége ezért országkockázattal nem számol.

A Takarékszövetkezet a belső tőkemegfelelés értékelési folyamat szempontjából az egyéb, nem számszerűsíthető kockázatokat a következők szerint kezeli.

- A Takarékszövetkezet az irányítási kockázatra belső tőkeszükségletet nem határoz meg, annak fedezetét a számszerűsített belső tőkeszükségleten felül meghatározott tőkepuffer jelenti.

- A reziduális kockázatot a Takarékszövetkezet alapvetően a hitelezési kockázattal összefüggő, de működési kockázat jellegű kockázatnak tekinti. A hitelezési és működési kockázatokkal való átfedés miatt a reziduális kockázatra a Takarékszövetkezet külön belső tőkeszükségletet nem határoz meg, a fedezetek romlásából származó hatást a stressz-tesztnél veszi figyelembe.

-A reputációs vagy jó hírnév kockázata a kevésbé számszerűsíthető kockázatok közé tartozik. Amennyiben a kockázatnak veszteségghatása van, az a működési kockázat körébe tartozik, és tőkeszükséglete is ott jelentkezik. Az elmaradt hasznot jelentő reputációs kockázatra a tőkefedezetet a belső tőkeszükséglet feletti tőkepuffer jelenti.

A Takarékszövetkezet eredményének stabilitását jelentős mértékben befolyásolja a külső tényezők kockázata, ideértve az ország gazdasági helyzetének változása, a régió viszonylagos gazdasági helyzete és annak alakulása, jogszabályi változások.

A külső tényezők kockázatát a Takarékszövetkezet évente minősíti, és figyelembe veszi a számszerűsített belső tőkeszükséglet felett meghatározott tőkepuffer megállapításakor.

A Takarékszövetkezet üzleti és kockázati stratégiáját, terveit a takarékszövetkezet felső vezetése határozza meg. A Takarékszövetkezet a stratégiai kockázatot belső szempontból nehezen megragadható kockázatnak minősíti, mivel üzleti és kockázati stratégiáját, belső tőkemegfelelési folyamatát rendszeresen felülvizsgálja, melynek keretében

- elemzi a stratégiát befolyásoló környezeti és belső feltételezések érvényességét, szükség esetén módosítja azokat;

- felülvizsgálja a stratégia kockázati elemeit;
- összehasonlítja a tervezett és az aktuális állapotot;
- szükség esetén kiigazítja, módosítja a stratégiát.

Kockázatok mérséklésének eszközei, és hatékonyságuk ellenőrzése

A szabályozói tőkekövetelmény csökkentéséhez a Hpt. és a Hkr. lehetővé teszi bizonyos kockázatmérséklő eszközök alkalmazását. A Hpt. megkülönbözteti az előre rendelkezésre bocsátott fedezeteket, és az előre nem rendelkezésre bocsátott fedezeteket.

Az ingatlanfedezet (lakó- és lakóingatlanok nem minősülő ingatlan) a hitelezési kockázat sztenderd módszerénél nem számít biztosítéknak, mivel a Hkr. a sztenderd módszer keretében kifejezetten erre a célra létrehozott kitétségek-kategóriába különíti el az ingatlanfedezett kitétségeket. Így ebben az esetben a kedvezményes kockázati súly révén közvetlenül érvényesül az ingatlanfedezet kockázatsökkentő hatása, az alacsonyabb tőkekövetelményen keresztül.

A kockázatmérséklés figyelembe vételénél általános alapelvnek tekinthető, hogy ha a kitétség súlyozásánál a kockázatmérséklést már figyelembe vették, akkor a fedezet kockázatmérséklésként nem számítható be. A sztenderd módszer alkalmazásánál további megkötés, hogy nem vehető figyelembe a kockázatmérséklés, ha a kitétség lejáratát hosszabb, mint a fedezeté.

A Takarékszövetkezet havi gyakorisággal közvetlenül a felügyeleti adatszolgáltatás küldését követően meghatározza a szabályozási, valamint a belső tőkemegfelelését az alábbiak figyelembe vételével:

- a hitelezési kockázatoknál havonta számolja a szavatoló tőkét és a minimális szavatoló tőkekövetelményt kitétségi osztály bontásban;
- havonta számolja a számszerűsített kockázatok belső tőkeshükségletét a tőkepuffer nélkül, a hitelezési kockázatoknál kitétségi osztály bontásban;
- negyedévente elvégzi a tőkepuffer mértékének felülvizsgálatához a kockázatok stressz-tesztjét
- évente elvégzi a tőkepuffer mértékének meghatározásához szükséges kockázati önértékelést.

Szavatoló tőke

adatok ezer forintban

KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FIGYELEMBE VEHETŐ SZAVATOLÓ TŐKE ÖSSZESEN	501 670
ALAPVETŐ TŐKE	445 265
ALAPVETŐ TŐKEKÉNT ELISMERT TŐKEELEMÉK	97 330
Befizetett jegyzett tőke	95 985
Tőketartalék	1 345
ALAPVETŐ TŐKEKÉNT ELISMERT TARTALÉKOK	329 279
Tartalékok	263 099
Lekötött tartalék alapvető tőkeként figyelembe vehető része	6 006

Általános tartalék	47 422
Eredménytartalék	209 671
Könyvvizsgáló által hitelesített mérlegszerinti eredmény vagy évközi eredmény ha pozitív	66 180
Általános kockázati céltartalék	19 148
(-) EGYÉB LEVONÁSOK AZ ALAPVETŐ TŐKÉBŐL	492
(-) Immateriális javak	492
JÁRULÉKOS TŐKE	56 405
KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FIGYELEMBE VEHETŐ ÖSSZES ALAPVETŐ TŐKE	445 265
KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FIGYELEMBE VEHETŐ ÖSSZES JÁRULÉKOS TŐKE	56 405
KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FIGYELEMBE VEHETŐ, LEVONÁSOK UTÁNI ÖSSZES ALAPVETŐ ÉS JÁRULÉKOS TŐKE	501 670
ALÁRENDELTELT KÖLCSÖNTŐKE SZÁMVITELI ÉRTÉKE	56 405
INDULÓ TŐKEKÖVETELMÉNY	250 000

A hitelintézet tőkemegfelelése

A tőkemegfelelés belső értékelési folyamatának felülvizsgálata

A Takarékszövetkezet évente elvégzi a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatának felülvizsgálatát, amelyet a Takarékszövetkezet Igazgatósága hagy jóvá. A felülvizsgálat minimálisan az alábbiakra terjed ki:

- A tőkemegfelelés belső értékelési folyamatára vonatkozó módszertan változásai, amennyiben a változtatást kellően megalapozott tényezők indokolják;
- A kockázati stratégia felülvizsgálata, új 3 éves időszakra történő tovább görgetése
- A tőketerv felülvizsgálata, új 3 éves időszakra történő továbbgörgetése
- A tőkemegfelelés belső értékelési folyamatával kapcsolatos szervezeti változások és felelősségi körök változása
- A mellékletekben foglalt kockázatkezelési szabályzatok lényegi változásai

A Takarékszövetkezet a szabályozói és a belső tőkemegfelelésről negyedévente készít jelentést az Igazgatóságnak. Az Ügyvezetés a tőkemegfelelés alakulását havonta figyelemmel kíséri.

A Takarékszövetkezet kitettségi osztályainak tőkekövetelménye

adatok ezer forintban

	Kitettség bruttó értéke	Kitettség nettó értéke	Kockázattal súlyozott kitettségi érték	Tőke- követelmény
Központi kormánnyal szembeni kitettség	1.649.951	1.649.951	77.709	6.217
Önkormányzattal szembeni kitettség	58.593	58.213	7.867	629
Közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettség	5.074	5.006	5.006	400
Hitelintézzettel szembeni kitettség	2.194.903	2.175.810	429.956	34.396
Vállalkozással szembeni kitettség	471.522	442.367	424.836	33.987
Lakossággal szembeni kitettség	951.584	922.551	678.586	54.287
Késedelmes tételek	148.730	27.336	26.080	2.086
Egyéb tételek	344.679	316.113	173.582	13.886
Összesen	5.825.036	5.597.347	1.823.622	145.888

A Takarékszövetkezet belső tőke számítása

adatok ezer forintban

Kockázati típus	Tőkekövetelmény
Hitelezési kockázat	145.888
Működési kockázat	64.237
Szükséges tőkepuffer	42.676
Belső tőkeszükséglet	256.058

A takarékszövetkezet a hitelezési kockázatot a sztenderd módszer alapján határozza meg (196/2007. Korm.r.), a működési kockázatot az alapmutató módszer alapján határozza meg (200/2007. Korm.r.).

A Takarékszövetkezet tőkemegfelelése

TŐKEKÖVETELMÉNY- MINIMÁLIS SZINTJE	213 382	eFt
ÖSSZES TŐKEKÖVETELMÉNY A HITELEZÉSI, PARTNER, FELHÍGULÁSI ÉS NYITVASZÁLLÍTÁSI KOCKÁZATOKRA	145 888	eFt
Sztenderd módszer (továbbiakban SA) tőkekövetelménye	145 888	eFt
SA módszer tőkekövetelménye kitettségi osztályok szerint (értékpapírosított pozíció nélkül)	145 888	eFt
Központi kormányok és központi bankok	6 217	eFt
Regionális kormányok vagy helyi önkormányzatok	629	eFt

Közszektorbeli intézmények	400	eFt
Multilaterális fejlesztési bankok		eFt
Nemzetközi szervezetek		eFt
Hitelintézetek és befektetési vállalkozások	34 396	eFt
Vállalkozások	33 987	eFt
Lakosság	54 287	eFt
Ingatlannal fedezett követelések		eFt
Késedelmes tételek	2 086	eFt
Fedezett kötvények		eFt
Kollektív befektetési értékpapírok		eFt
Egyéb tételek	13 886	eFt
ÖSSZES TŐKEKÖVETELMÉNY A POZÍCIÓ-, DEVIZAÁRFOLYAM ÉS ÁRUKOCKÁZATRA	3 257	eFt
Pozíció-, devizaárfolyam és árukockázat szenderd módszer szerinti tőkekövetelménye eszközcsoportonként	3 257	eFt
Kereskedési célú, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		eFt
Részvények		eFt
Deviza	3 257	eFt
Áruk		eFt
Pozíció-, devizaárfolyam és árukockázat belső model szerinti tőkekövetelménye		eFt
ÖSSZES TŐKEKÖVETELMÉNY A MŰKÖDÉSI KOCKÁZATRA	64 237	eFt
Alapmutató módszer szerinti tőkekövetelmény (BIA módszer)	64 237	eFt
Szavatoló tőke többlet/hiány egyéb és átmeneti tőkekövetelmények előtt	288 288	eFt
Tőkemegfelelési mutató (továbbiakban TMM) egyéb és átmeneti tőkekövetelmények előtt	18,81	%
Szavatoló tőke többlet/hiány egyéb és átmeneti tőkekövetelmények után	288 288	eFt
TMM egyéb és átmeneti tőkekövetelmények után	18,81	%
FELÜGYELETI FELÜLVIZSGÁLAT (SREP) ELŐÍRÁSAINAK FIGYELEMBE VÉTELÉT KÖVETŐEN RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ SZAVATOLÓ TŐKE	501 670	eFt
FELÜGYELETI FELÜLVIZSGÁLAT (SREP) ELŐÍRÁSAINAK FIGYELEMBE VÉTELÉT KÖVETŐ TŐKEKÖVETELMÉNY	251 791	eFt
Szavatoló tőke többlet/hiány felügyeleti felülvizsgálat előírásainak figyelembevételét követően	249 879	eFt
Tőkemegfelelési index felügyeleti felülvizsgálat előírásainak figyelembevételét követően	199 240	eFt
TMM felügyeleti felülvizsgálat előírásainak figyelembevételét követően	15,94	%
BELSŐ TŐKEMEGFELELÉS ÉRTÉKELÉS (ICAAP) UTÁN RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ SZAVATOLÓ TŐKE	501 670	eFt

BELSŐ TŐKEMEGFELELÉS ÉRTÉKELÉS (ICAAP) SZAVATOLÓ TŐKE SZÜKSÉGLETE	256 058	eFt
Szavatoló tőke többlet/hiány belső tőkemegfelelés értékelést követően	245 612	eFt
Tőkemegfelelési index belső tőkemegfelelés értékelést követően	195 920	eFt
TMM belső tőkemegfelelés értékelést követően	15,67	%

Késedelmesnek minősített tételek belső szabályozása

A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázatával összefüggésben jelentkező késedelmeknek és a hitelminőség romlás kezelésének módját az Ügyletminősítési és értékelési belső szabályzat rögzíti, mely során a Takarékszövetkezet a hitelminősítést a 2000. évi C. sz. törvény, valamint „A hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól” szóló 250/2000. Korm.r. alapján végzi.

A Takarékszövetkezet a tételek minősítését az alábbi általános szabályok szerint végzi:

1. A kintlévőségek minősítését negyedévi rendszerességgel végzi a Takarékszövetkezet.
2. A Takarékszövetkezet az egyszerűsített minősítés alá a 5 millió forintot meg nem haladó követeléseket sorolja, a 5 millió forint feletti követeléseket egyedileg minősíti.
3. Az egyszerűsített minősítési eljárás alá vont tételek esetén a minősítési kategóriába történő besorolás alapja a késedelemi napok száma és a fizetési, törlesztési késedelem rendszeressége.
4. Az egyedi minősítési eljárás alá vont tételek esetén a minősítési kategóriába történő besorolás alapját az alábbiak együttes vizsgálata képezi:
 - a kintlévőség megtérülése, illetve veszteség valószínűsítése és annak mértéke;
 - a kötelezettségek fizetési, vagy törlesztési késedelme,
 - a fizetési, törlesztési késedelem rendszeressége,
 - az ügyfél pénzügyi helyzetében, stabilitásában, jövedelemtermelő képességében beállott változások,
 - a fedezetként felajánlott biztosíték értéke, mobilizálhatósága és az ezekben bekövetkezett változások

A kintlévőségek alakulását mindaddig figyelemmel kell kísérni, amíg azok visszafizetésre, kiegyenlítésre vagy a könyvviteli nyilvántartásból való kivezetésre nem kerülnek.

Az értékvesztés elszámolása, visszairása, a céltartalékok képzése és felhasználása

Az ügyfélkövetelések esetében a takarékszövetkezet értékvesztést számol el, amennyiben a követelés könyv szerinti értéke és várhatóan megtérülő értéke között a minősítés időpontjában veszteségjellegű különbség mutatkozik.

A Takarékszövetkezet a mérlegen kívüli kötelezettségek esetében a várható veszteségek fedezetére céltartalékot képez. Ugyancsak céltartalékot képez a számviteli törvényben meghatározott várható kötelezettségek és költségek fedezetére.

Az értékvesztés mértékének meghatározásánál alapvetően a követelés, befektetés, átvett eszköz várható megtérülését kell figyelembe venni. A várható megtérülés meghatározása során a takarékszövetkezet az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- a veszteség keletkezésének valószínűsége és nagysága
- a megtérülés valószínűsége
- az eszköz minősítési kategóriája
- a befolyó pénzbevételekre vonatkozó számviteli előírások.

Ha a minősítés során az adott eszköz könyv szerinti értéke magasabb a várható megtérülésnél, illetve az adott eszköz piaci értékénél, úgy a takarékszövetkezet értékvesztést számol el.

A Takarékszövetkezet az elszámolandó értékvesztés mértékét az alábbiak szerint határozza meg, mely mérték a bruttó könyvszerinti érték százalékában értendő.

	Egyszerűsített minősítésű	Egyedi minősítésű
problémamentes	0%	0%
külön figyelendő	10%	1-10%
átlag alatti	30%	11-30%
kétes	70%	31-70%
rossz	100%	71-100%

Amennyiben a minősítés során az ügyfélkövetelés várható megtérülése magasabb a könyv szerinti értéknél, azaz a minősítési kategória javul, úgy az értékvesztés visszairásával a könyv szerinti értéket növelni kell, de maximum a bekerülési érték erejéig.

Függő kötelezettségek és a jövőbeni kötelezettségek után képzett kockázati céltartalékként kell elszámolni – a mérlegen kívüli tételek közé tartozó – függő kötelezettségek és jövőbeni kötelezettségek minősítése alapján képzett kockázati céltartalék összegét. Ha az évközi minősítés során a kockázati céltartalék állománya meghaladja a minősítés szerint szükséges szintet, akkor a céltartalék többletet fel kell szabadítani. A függő és jövőbeni kötelezettség megszűnésekor, illetve az abból adódó veszteség realizálásakor a kockázati céltartalékot fel kell használni.

Mérleg- és mérlegen kívüli kitétségi értékek hitelezésikockázat-mérséklés figyelembe vétele nélkül			
	Kitétség bruttó értéke	Darab szám	Kitétségi értékek átlagos értéke
Központi kormányval szembeni kitétség	1.649.951	7	235 707
Önkormányzattal szembeni kitétség	58.593	16	3 662

Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitétség	5.074	5	1 015
Hitelintézettel szembeni kitétség	2.194.903	4	548 726
Vállalkozással szembeni kitétség	471.522	73	6 459
Lakossággal szembeni kitétség	951.584	4173	228
Késedelmes tételek	148.730	954	156
Egyéb tételek	344.679	116	2 971
Összesen	5.825.036	5348	1 089

adatok ezer Ft-ban					
Elszámolt értékvesztés ügyfélkategória szerinti megoszlásban					
Ügyfélkategória	Értékvesztés				
	Nyitó	Elszámolt értékvesztés	Visszaírt értékvesztés	Tárgyévi változás	Záró értékvesztés
Hitelek jogi személyiségű vállalkozásoknak	56.261	4.197	42.372	-38.175	18.086
Hitelek nem jogi személyiségű vállalkozásoknak	279	16	0	16	295
<i>Hitelek nem pénzügyi váll. összesen</i>	<i>56.540</i>	<i>4.213</i>	<i>42.372</i>	<i>-38.159</i>	<i>18.381</i>
Hitelek lakosoknak	73.704	45.063	37	45.026	118.730
Hitelek egyéni vállalkozóknak	11.620	0	484	-484	11.136
<i>Hitelek háztartásoknak összesen</i>	<i>85.324</i>	<i>45.063</i>	<i>521</i>	<i>44.542</i>	<i>129.866</i>
Hitelek egyéb szervezeteknek (önkorm., nonpr.)	35.101	298	0	298	35.399
Hitelek összesen	176.965	49.574	42.893	6.681	183.646

adatok ezer Ft-ban					
Elszámolt céltartalék					
Megnevezés	Céltartalék				
	Nyitó	Elszámolt céltartalék	Visszaírt céltartalék	Tárgyévi változás	Záró céltartalék
Függő kötelezettségre képzett céltartalék	1.636	3.492	4.239	747	889
Összesen	1.636	3.492	4.239	747	889

Országkockázat tőkekövetelménye

A Bakonyvidéke Takarékszövetkezet működési területe Magyarország, nem végez határon átnyúló tevékenységet, ebből adódóan tőkekövetelménye sem keletkezett.

Kitettségek gazdasági és ágazatbeli vagy ügyfélkategória szerinti megoszlása

Ágazati besorolás	Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettség	Regionális korm. és Helyi önk. l szembeni kitettség	Közszekto rbeli intézmény ekkel szembeni kitettség	Hitelint. és befekt.váll. szembeni kitettség	Vállalko zással szembe ni kitettsé g	Lakossá ggal szembe ni kitettség	Késede lmes tételek	Egyé b tétele k	Összes en
Mezőgazdaság, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás	0	0	0	0	61%	39%	0	0	100%
Feldolgozó ipar	0	0	0	0	57%	43%	0	0	100%
Építőipar	0	0	0	0	0	100%	0	0	100%
Villamos energia, vízellátás	0	100%	0	0	0	0	0	0	100%
Kereskedelem, járműjavítás	0	0	0	0	37%	63%	0	0	100%
Szálláshely szolgáltatás, vendéglátás	0	0	0	0	69%	31%	0	0	100%
Szállítás, raktározás	0	0	0	0	46%	54%	0	0	100%
Közigazgatás	0	100%	0	0	0	0	0	0	100%
Pénzügyi tevékenység	0	0	0	0	0	100%	0	0	100%
Ingatlanügy, gazdasági szolgáltatás	0	0	0	0	50%	48%	2%	0	100%
Oktatás	0	0	0	0	27%	73%	0	0	100%
Egészségügyi, szociális ellátás	0	0	0	0	31%	69%	0	0	100%
Egyéb tevékenység	0	0	45%	0	0	14%	41%	0	100%
Lakosság	0	0	0	0	36%	55%	5%	4%	100%

Késedelmes tételek gazdasági ágazatonkénti megoszlása

Ágazat	db	%
Mezőgazdaság, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás	0	0
Feldolgozó ipar	8	0,02
Építőipar	0	0
Kereskedelem, járműjavítás	24	0,04
Szállítás, raktározás	10	0,01
Ingatlanügy, gazdasági szolgáltatás	9	3,2
Szálláshely-szolg., vendéglátás	10	0,05
Egészségügyi, szociális ellátás	2	0
Egyéb tevékenység	8	8,87
Lakosság	883	87,81
Összesen	954	100

Késedelmes tételek elszámolt és visszaírt értékvesztése gazdasági ágazatonként

adatok ezer forintban

Ágazat	Nyitó	Képzés	Visszaírás (-)
Mezőgazdaság, vadgazdálkodás, erdőgazdálkodás	0	0	0
Feldolgozó ipar	0	28	0
Építőipar	0	0	0
Kereskedelem, járműjavítás	137	172	1
Szállítás, raktározás	20.102	70	16
Ingatlanügy, gazdasági szolgáltatás	0	1.159	1.137
Szálláshely-szolg., vendéglátás	0	46	5
Egészségügyi, szociális ellátás	1	8	0
Egyéb tevékenység	22.010	18	7.002
Lakosság	51.112	51.558	16.866

Kitettségek hátralévő futamidő szerinti csoportosítása (nettó érték)

Hátralévő futamidő	Kitettség ezer Ft
lejárt	29.500
0-7 nap	46.195
8-14 nap	36.320
15-30 nap	35.456
31-90 nap	91.612
91-365 nap	266.333
1-2 év között	212.876
2-5 év között	351.215
5 év felett	279.569
Összesen	1.349.076

Sztenderd módszer

A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a Hpt. 76/A. § értelmében sztenderd módszer szerint, a hitelezési kockázat-mérséklés hatásának számítását a sztenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere szerint számítja ki.

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitettségi érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitettséget a Hkr-ben meghatározott kitettségi osztályok valamelyikébe sorol be. A kitettség besorolásánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi a Hkr-ben foglaltakat, a Felügyeletnek szolgáltatandó adatokra vonatkozó PM rendelet előírásait, a PSZÁF-nak az adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait.

A központi kormánynak és a központi banknak van elismert külső hitelminősítő szervezet általi hitelminősítése, ezért a központi kormánnyal és a központi bankkal szembeni kitettségnél a PSZÁF által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján az egyes besorolásokhoz a megadott kockázati súlyok alkalmazandók. A további kitettségi osztályokhoz rendelt kockázati súlyok meghatározása ennek következménye.

Hitelezési kockázat mérséklés

A Takarékszövetkezet kockázatvállalási ügyletet kizárólag fedezet kikötése mellett vállal. A fedezetre vonatkozó szerződéses feltételeket írásba kell foglalni, mely rögzíti a felek jogait és kötelezettségeit.

A hitel-előterjesztés és hiteldöntés során a takarékszövetkezet elsődlegesen az adott ügyletből való megtérülés kockázatát vizsgálja és méri fel, ugyanakkor elengedhetetlen, hogy az adott ügylet mögött álló biztosítékok minden esetben fedezetet nyújtsanak a tőkekövetelésre, valamint a járulékos költségekre.

A fedezetek elfogadásához alapvető szabályt határoz meg a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996.évi CXII.(Hpt.) 78.§-a, amely szerint:

- „A hitelintézetnek a kihelyezésről történő döntés előtt meg kell győződnie a szükséges fedezetek és biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről. A döntés alapjául szolgáló iratokat az ügyletre vonatkozó szerződéshez, illetőleg a leszámított váltóhoz kell csatolni.
- A hitelintézet fedezetként nem fogadhatja el:
 - a) a saját maga által kibocsátott, tagsági jogokat megtestesítő értékpapírt,
 - b) a hitelintézettel szoros kapcsolatban álló vállalkozás által kibocsátott, tagsági jogokat megtestesítő értékpapírt,
 - c) a hitelintézet, vagy összevont alapú felügyelet alá tartozó hitelintézettel szoros kapcsolatban álló vállalkozás Gt-ben meghatározott közvetlen irányítást biztosító befolyása alatt álló részvénytársaság részvényét.
- A kockázatvállalást tartalmazó szerződés tartama alatt a hitelintézet rendszeresen fi0gyelemmel kíséri és dokumentálja a szerződésben foglalt feltételek megvalósulását, beleértve az ügyfél pénzügyi, gazdasági helyzetének alakulását.

A fedezettség optimalizálása, azaz a fedezetek megosztása érdekében a takarékszövetkezet által kockázatosnak minősített konstrukciók (pl. nagykockázatnak minősülő kihelyezés) esetében az adott ügylethez többféle biztosíték együttes alkalmazását kötheti ki.

Magánszemély és kisvállalkozó esetén lehetőség szerint az ügyfél vagy közeli hozzátartozója magánvagyonának egy része is bevonható a fedezetek körébe.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a felszámolási eljárásra vonatkozó előírásokra, nevezetesen arra, hogy a zálogjoggal, óvadékkal biztosított követelés csak abban az esetben érvényesíthető, ha a biztosítéki szerződést a felszámolási eljárás megindítása előtt 6 hónappal kötötték, s jegyeztették be az ingatlan-nyilvántartásba, illetve a Magyar Országos Közjegyzői Kamaránál vezetett nyilvántartásba.

A hitelezési kockázat mérséklésénél a Takarékszövetkezet által figyelembe vett fedezetek:

- a biztosítékok közül a pénzügyi biztosítékok
- az óvadékként vagy letétként elhelyezett készpénz vagy
- ,
- állami garancia és készfizető kezesség (állami viszontgarancia).

Kezességet vállalók hitelminősítési kategóriája					
Garanciát nyújtó megnevezése	Minősítési kategória				
	1	2	3	4	5
	(AAA-AA)	(A+-A-)	(BBB+-BBB-)	(BB+-BB-)	(CCC+-CCC-)
Központi kormány, központi bank			X		

adatok ezer forintban

Kitettségek kezességvállalással korrigált értékei			
Kitettségi osztály	Kitettség nettó értéke	Kezességvállalás (állami viszontgarancia)	Korrigált érték
		Hitelgarancia Zrt.	
Vállalkozók	442 367	2 625	442 367

Kereskedési könyv

A Takarékszövetkezetnek 2009.évben kereskedési könyv-vezetési kötelezettsége nem állt fenn.

Kereskedési könyvben nem szereplő részvények, pozíciók

A kamatkockázat az eszközök és források (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) eltérő jellemzőinek eltéréséből keletkeznek. A banki könyv kamatkockázat (nem kereskedési könyv) mérése sztenderd kamatláb változást feltételező duration gap módszer szerint történik,

követve a Felügyelet megfelelő módszertani útmutatóját (PSZÁF 2/2008.számú módszertani útmutatója a hitelintézetek kamatláb kockázatának).

A kamatláb kockázat mérése negyedévente történik a Takarékszövetkezetnél.

A Takarékszövetkezet a duration gap módszer alapján banki könyvhöz (nem kereskedési könyv) tartozó instrumentumoknak nettó jelenérték változását méri. A mérés alapján kialakította a devizanemenként a portfólió nettó jelenérték változást mutató arányt, amely az adott devizanemhez tartozó súlyozott összeg és a szavatoló tőke aránya (1,60 %).

<i>adatok ezer Ft-ban</i>	
Kereskedési könyvben nem szereplő befektetési célú részvények	
Megnevezés	Mérleg szerinti érték
Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt.	3 059
Hitelgarancia Zrt.	200
Banküzlet Zrt.	100
Tak-Inveszt Kft.	4 500
Összesen	7 859

Működési kockázat

A Takarékszövetkezet a működési kockázat tőkekövetelményét az alapmutató módszerével határozza meg a tárgyévet megelőző három év bruttó jövedelem átlagának 15 %-a.

<i>adatok ezer forintban</i>				
Működési kockázat	2006.évi bruttó jövedelem	2007.évi bruttó jövedelem	2008.évi bruttó jövedelem	Működési kockázat
Összeg	400 940	447 535	436 258	64.237

A működési kockázat alapmutató módszere szerinti tőkekövetelmény számítás elve azon alapul, hogy a működési kockázat a tevékenység méretével egyenes arányban növekszik, és a tevékenység mérete az irányadó mutatóval jól jellemezhető.

Az alapmutató módszere szerinti tőkeszámításhoz a Takarékszövetkezet az eredménykimutatás alapján számítja az irányadó mutatót az alábbiak szerint:

- a kapott kamat és kamat jellegű bevétel, valamint a fizetett kamat és kamat jellegű ráfordítás különbözete, és
- a bevételek forgatási célú részvényekből, részesedésekből (osztalékok, részesedések), kapott (járó) jutalék- és díjbevételek, pénzügyi műveletek nettó nyeresége és egyéb bevételek üzleti tevékenységből, valamint a fizetett (fizetendő) jutalék- és díjráfordítások, pénzügyi műveletek nettó veszteség különbözete

összegének hároméves számtani átlaga.

A számítást a megelőző három üzleti év könyvvizsgáló által hitelesített éves beszámolója alapján kell elvégezni.

A számítások során nem vehető figyelembe:

- az értékvesztéssel, értékvesztés visszairással, céltartalék képzéssel vagy céltartalék-felhasználással kapcsolatos ráfordítás és bevétel,
- az általános igazgatási költség
- a kereskedési könyv részét nem képező tételek – ide nem értve a devizát – eladásából realizált bevétel, a pénzügyi műveletek nettó nyereségében és a pénzügyi műveletek nettó veszteségében szereplő eredmény, az egyéb bevételek között szereplő üzleti tevékenységből származó bevétel,
- az egyéb bevételek üzleti tevékenységből között szereplő, biztosítási események miatti kártérítésből származó bevétel.

A takarékszövetkezet működési kockázatának tőkekövetelménye az előbbieket szerint számított irányadó mutató tizenöt százaléka.

Kisbér, 2010. április 1.

Bakonyvidéke Takarékszövetkezet